

Foreningen Kalaallit ilagiit Danmarkimi Den grønlandske Menighed i Danmark

---

København, den 27.06.2016

Udvalget vedr. Grønlandske Forhold

Folketinget, Christiansborg

1240 København K.

Vedrørende ønsket om bedre forhold for den Grønlandske Menighed i Danmark.

Vi henvender os til GrønlandsUdvalget og beder om hjælp, da vi igennem flere år ikke er kommet videre med vores dialoger med de sidste 4 kirkeministre, for ønske om bedre forhold for den grønlandske menighed i Danmark.

En plads i Folkekirken til ”danskere med grønlandske hjerter”

Grønlændere og danskere er historisk og kulturelt uløseligt bundet sammen. Vi lever sammen i Rigsfællesskabet og vores historie, familier, erhverv, nutid og fremtid hænger sammen. Mellem 3-4000 danskere bor lige nu i Grønland. Endnu flere har en historie med Grønland og holder af landet.

Det gælder også i høj grad den anden vej rundt: I dag bor der næsten 20.000 grønlandere i Danmark (Grønlands Statistik siger cirka 15.000 ”1. generations grønlandere” – hertil kommer efterkommere).

Mange af os har boet i Danmark i en menneskealder. Vi er danskere. Vi er fuldt ud integrerede i det danske samfund. Men vi bærer samtidig den grønlandske kultur og det grønlandske sprog med os. Vi er danskere med ”grønlandske hjerter”.

En grønlandsktalende præst har stor kirkelig, kulturel og social betydning

For de mange af os, som bruger Folkekirken, har kirken en ekstra betydning fordi den giver mulighed for at vedligeholde forbindelsen til vores grønlandske arv. Vi mødes med andre grønlandere i kirken – for mange af os er det et af de eneste steder, vi mødes med andre grønlandere.

Til hverdag er vi jo ”bare” en del af det danske samfund og bidrager på linje med alle andre. Derfor er det noget helt særligt og meget betydningsfuldt, når den kirkelige handling afholdes på grønlandsk og vi får mulighed for at synge grønlandske salmer. Ligesom danskerne bruger vi præsten til sjælesorg, begravelser, bryllupper, konfirmation, barnedåb mv. Muligheden for at kunne gøre dette med en grønlandsktalende præst har enorm betydning. I dag sker det desværre meget sjældent.

1 præst til et helt land er for lidt

I Danmark er der i dag blot en enkelt grønlandsk præst til at servicere de omkring 20.000 herboende grønlandere, som er bosat over hele landet.

Det siger sig selv, at det betyder, at de fleste af os ikke har mulighed for at opleve kirken på vores førstesprog. Og det betyder, at muligheden for sjælesorg og særlige kirkelige handlinger udført af en grønlandsk præst er noget, der er meget svært at opnå for de fleste herboende grønlandere.

Den første grønlandske præst er tilknyttet Århus stift og er bosiddende i Ålborg. Hun har så travlt at hun ikke kan nå at opfylde alle de behov der er for kirkelig betjening fra herboende grønlandere, hvorfor mange ansøgninger om afholdelse af dåb konfirmation bryllup dødsfald og sjælesorg og andre kirkelige handlinger er næsten ikke eksisterende.

Præster:

1 præst til 2500 danskere i Danmark

1 præst til 1500 danskere i Grønland.

1 præst til 20.000 Grønlandere i Danmark

Andre grupper har muligheden

Vi mener, det er et rimeligt ønske, som vil ligestille os med andre typer af befolkningsgrupper under den danske folkekirke, såsom det tyske mindretal i Sønderjylland.

Det *tyske mindretal* består i dag af omkring 15.000 personer, som er bosat i et relativt samlet geografisk område. De betjenes af 4 præster, der indenfor rammerne af den danske folkekirke udfører gudstjenester og anden kirkelig betjening på tysk.

I øvrigt henviser vi til **”Rapport fra Arbejdsgruppen om betjening af grønlandere, færinger og nordiske statsborgere med ophold i Danmark” Kirkeministeriet – Marts 2011.** Denne arbejdsgruppes anbefalinger, er ikke baseret på oplysninger fra den grønlandske mindretal i Danmark og såkaldte aftaler med Selvstyret er ændret.

”Den Grønlandske Kirke i Danmark”:

Vi har en vision om Den grønlandske kirke i Danmark, hvor herboende grønlandere og grønlandere på afrejse eller midlertidigt ophold, har mulighed for at kunne gå til gudstjenester på grønlandsk og kan serviceres af grønlandsktalende præster og personale i kirkelige og sociale spørgsmål.

En Grønlandsk Kirke i Danmark, på samme vis som Den Danske kirke i Frankrig eller Australien. Et sted hvor focus ikke er på udsatte grønlandere, så det også kan være med til at ændre på

fordomme og stigmatisering af grønlændere i Danmark og være med til at skabe en sund integration.

Vi beder om at få økonomisk støtte til at vi kan arbejde videre med det, så der skabes en Sekretariat og på den måde kan startes på en tryk og sund måde.

Fakta og baggrund

Nuværende forhold for dansk-grønlandske borgere i Danmark: Et stort behov men lille kapacitet

Hvis en dansk-grønlandsk borger i Danmark ønsker at bruge præsten, som er ansat af Grønlands Selvstyre, til eksempelvis kirkelige handlinger med grønlandsk præst, skal der ansøges om dette hos provsten i Midtgrønlands Provsti. De fleste får afslag.

Der er indsat en præst under Århus Stift. Til 19.000 grønlændere, spredt over hele Danmark.

Fordeling af grønlændere i Danmark pr 1/1-2011 iflg Kirkeministeriet 2011:

Region Hovedstaden : 4126

Region Sjælland: 1823

Region Nordjylland: 2178

Region Midtjylland: 3298

Region Syddanmark: 3262

Dansk-grønlændere betaler hvert år 16,3 mill. d.kr. i kirkeskat:

Grønlændere, som bor i Danmark, er skattepligtige, og vi betaler kirkeskat i den kommune, som vi bor i – dvs. i hele landet og til mange forskellige sogne. Vi betaler årligt kr. 16.3 mill. kr til den danske stat.

Danskere bosiddende i Grønland får høj grad af kirkeservice:

Der er 3-4 præster i Grønland til at foretage kirkelige handlinger for 4000 danskere. Denne service betales af Selvstyret. I Rigsfællesskabets og ligestillingens ånd mener vi, at tiden må være inde til, at også grønlændere i Danmark i højere grad end i dag kan få adgang til kirkelige handlinger på deres modersmål.

Folkekirken er i grundloven understøttet af den danske stat. Det primære formål er at udbrede evangeliet. Vi har en grundlovssikret ret til at udøve vores religion, for en grønlænder vil det alt andet lige, bedst kunne lade sig gøre på vores modersmål, som tilmed er et af 3 sprog i rigsfællesskabet. Mange grønlændere benytter sig af deres respektive sogne og det ses bl.a. ved, at en del grønlændere sidder i menighedsråd eller benytter de tilbud, som findes ude omkring.

Vi ønsker oprettelse af et menighedsråd (for hele Danmark) og vi har appelleret til Kirkeministeren om at bruge Menighedsrådsloven bekendtgørelse af lov om menighedsråd paragraf 5. Da det efter vores mening er den bedst egnede til vores mindretals forhold, hvor vi er spredt over hele Danmark:

§ 5. *Ministeren for ligestilling og kirke kan efter forhandling med biskoppen bestemme, at der oprettes menighedsråd for grupper af personer, der udgør en særlig menighed. Ministeren for ligestilling og kirke fastsætter regler for sådanne menighedsråds sammensætning og beføjelser.*

Vi har appelleret til Kirkeministeren om en normering på 3-4 grønlandsktalende præster.

Som situationen er nu, er der ansat en præst, som hovedsagelig varetager kirkelig betjening af grønlandere bosiddende i Jylland. I det storkøbenhavnske/ sjællandske område har vi kun mulighed for at koble os på de gudstjenester, som Jens-Christian Kleist afholder for patienter som bl.a. er i behandling på Rigshospitalet. Mange får afslag på forespørgsler om begravelser, gudstjenester og andre kirkelige handlinger- og ikke mindst sjælesorg.

I november har vi dannet en forening, som skal arbejde for bedre forhold for den grønlandske menighed i Danmark. ”Den Grønlandske Menighed i Danmark”.

Vi ved i foreningen, at der er pågået et stort arbejde, men vi har efterhånden ventet på svar i flere år. Det er den fjerde Kirkeminister vi har kontakter med. Ministerens svar plejer at være at de er i kontakt med Det Grønlandske Selvstyre. Det undrer os, da vi som bosatte i Danmark betaler kirkeskat i Danmark og ikke på Grønland.

Mange af vore medlemmer frekventerer kirkerne i deres respektive sogn, men behovet for at mødes om en grønlandsktalende præst vises bl.a. ved, at der møder mindst 60 mennesker op til gudstjeneste og til højtiderne op til 500 mennesker .

Institut for menneskerettigheder er udkommet med en rapport om grønlandere i Danmark i 2015, der viser at det står meget slemt til med racisme, fordomme og stigmatisering. Menighedssituationen er også omtalt.

Bedre forhold for herboende grønlandere vil kunne retfærdiggøre overfor menneskerettighedskommissionen, at der bliver gjort noget aktivt for at grønlandere i Danmark og får tilbudt muligheden for at gå til gudstjeneste, og andre tilbud, som en almindelig menighed får på deres modersmål. Det kirkelige liv er et vigtigt element for mange grønlandere.

Vi beder om foretræde for Grønlandsudvalget for at uddybe vores henvendelse.

På vegne af Den Grønlandske Menighed i Danmark

Med venlig hilsen

Formand for Bestyrelsen

Henriette Berthelsen